

[Knud Jespersen.]

værdi af diskontosænkningen, som vi ikke har tillagt ringe betydning, bliver illusorisk for dem, der i dag skal bygge hus, at det bliver dyrere at finansiere byggeriet, og at man dermed ikke opnår den angiveligt tilsigtede virkning, nemlig mere gang i beskæftigelsen.

Vi er altså ret så negativt indstillet over for dette lån. Hvis finansministeren kan overbevise os om, at der virkelig her er tale om noget, der er beskæftigelsesfremmende, kan vi diskutere det. Men det, det ser ud til i øjeblikket, og det, man kan aflæse af forslaget, er, at det vil få de følger, at hele obligationsmarkedet vil blive trykket, at den effektive rente vil blive højere, at det vil blive dyrere og dermed vanskeligere at bygge, og at det igen vil virke på beskæftigelsen.

Vi synes, det er en dårlig udvej. Det havde været mere rimeligt, om man under finanslovdiskussionerne for 5 uger siden havde skelet lidt til de forslag, der var om besparelser på uproduktive områder. Jeg peger her endnu en gang på, at vi har talt — måske synes nogle alt for længe, men det kan man ikke tale længe nok om — om, at man kunne spare med beskæftigelsesfremmende virkninger på det voldsomt oppustede militærbudget, at man kunne spare ved at undlade at foretage nye indkøb, og at man fremfor alt kunne spare ved at annullere de planer, man har om at foretage indkøb af for omkring 2½-3 mia. kr. nye kampfly.

Man kunne også gå en anden vej, hvis man ville gå lånevejen. Så kunne man jo være gået den vej, at man undersøgte, hvilke nye betingelser der var for at optage udenlandske lån — det havde vi set på med meget større velvilje end på dette forslag — udenlandske lån, hvor staten havde betingelser for at opnå dem lidt langsigtede; det er muligt, finansministeren vil spørge, hvor man kan låne henne, men da man har et embedsmandsapparat og vel også nogenlunde følger noteringen af udbud, skulle det ikke være umuligt at finde frem til, om der var sådanne muligheder til stede.

Vi er altså, som det er fremgået af disse meget korte bemærkninger, mere end betænkelige ved dette forslag; vi tror, at det sagligt vil virke mod sin hensigt, at det

økonomisk ikke vil virke beskæftigelsesfremmende, men beskæftigeshæmmende. Vi er naturligvis interesseret i at få flere oplysninger, i den udstrækning, finansministeren kan give det i dag og senere hen i det udvalgsarbejde, der bliver, men man skal ikke regne med, at vi på det foreliggende grundlag kan godtage dette forslag; dér er vi nærmest imod.

Wilhelm (VS):

Det er for så vidt gået endnu hurtigere, end det var til at forudse. Vi ser det som en bekræftelse på nogle af de ting, vi sagde ved den allerførste drøftelse om finanslovsforslaget her efter valget, at man af hensyn til hjemmemarkedet nok har strøet penge ud, opereret med et stort kasseunderskud, men at det er en opfordring til befolkningen om at forbruge på forskud, idet det skal betales tilbage, og at denne opfordring i virkeligheden kommer for ikke at ødelægge hjemmemarkedet for dansk industri. Denne tilbagebetaling er det foreliggende forslag sådan set det første klare udtryk for.

Jeg skal ikke sige meget om det. Vi er yderst skeptiske over for, at man i en situation med en effektiv rente for byggeriet på 13-14 pct. alligevel ser ud til at være nærmest lidt panikslagen over udsigterne til, at renten kan falde yderligere. For det er jo egentlig det, der ligger bag, når man i bemærkningerne taler om, at der er risiko for nedbringelse af erhvervslivets udenlandske låntagning. Hvori består den risiko? Den består jo udelukkende i, at det skulle være muligt på det hjemlige kapitalmarked at optage lån til en lavere rente end den, vi kender i dag. I en situation med så mange arbejdsløse og i en situation med de vilkår for byggeriet, som findes i dag, kan vi ikke se, at det er særlig genialt at lave denne form for dækning af statens kasseunderskud, som jo givetvis — det er sådan set også indrømmet lidt indirekte i bemærkningerne — vil have tendens til at hæve renten. Jeg vil henvise til de steder i bemærkningerne, hvor der står, at man tilstræber, at det i mindst mulig udstrækning skal påvirke kurserne for realkreditobligationer, altså en erkendelse af — og det er da prisværdigt — at det selvfølgelig vil påvirke kurserne for realkreditobligationer, selv om man har tilstræbt ved at fastsætte en